

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Második Balaton éled a soroksári Duna-ágon*

Forrás: *Ujság*

Bm

(Hely)

1925. 7. 19.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozá

Tárgy

385.614

Hely

Idő

"1925"

Szemé

A soroksári Duna-ágon belső medencék fog-
nak létesülni. Ezek közül közvetlen kiépítés előtt
áll az ugynevezett ipari medence s ezenkívül több
más medence is létrejön a szükséghez képest.
Ebben az ágon a víz mélysége 3—3.5 méter kö-
zött váltakozik. Itt a megfelelő vízmagasság biz-
tosításáról modern vízbeeresztőszilip utján gon-
doskodtak, ezenkívül pedig a kotrási műveletek
is hozzájárultak ahhoz, hogy mélyebbjárata ha-
jók is közlekedhessenek a soroksári Duna-ágon.

Már teljesen elkészült a vasúti pályaudvar,
amely a legmodernebb módon fogja lebonyo-
lítani a forgalmat a gubacsi-hídon át a ma-
gyar államvasutak vágányaira.

Mint ismeretes, a gubacsi hidat a miniszterelnök
amag idején személyesen már át is adta a for-
galomnak. Ennek a csatornának a balpartján
szintén a legmodernebb rakodópartok épülnek ki.

Körülbelül száz évre szóló tervről van szó,
amely fokozatosan fog megvalósulni. Ebből a
szempontból nagyon fontos a sziget felső bejá-
ratánál tervbevevett hatalmas vízerőtelep, amely
azonban — sajnos — még bosszu ideig csak álom

Második Balaton éled a soroksári Duna-ágon.

*Strandfürdők, villanegyedek, villanyfényes esték egy holt területen. — Részben már
kiépült a csepeli kikötő. — Pénzhiány miatt csak kevés turbinát helyeznek működésbe.*

Budapest felzárkózik az igazi világvárosok mellé.

Budapest azon az uton van, hogy a közel jö-
vőben nagyon jelentős kereskedelmi gócponttá
fejlődjék. Közgazdasági szempontból éppen ezért
fontos a csepeli kikötő kiépítésének ügye. Hat
év előtt, a kommunizmus sötét évében odasülyed-
tünk, hogy Budapest vízforgalma szinte negy-
venedrésére csökkent a normális forgalomnak.
Azóta lassu, de fokozatos fejlődéssel ismét emel-
kedett a magyar főváros hajóforgalmi jelentő-
sége s néhány év múlva virágzó tranzitő-kereske-
delemnek lehetünk szenttanúi. Budapest az a
végső pont, ameddig a Duna egész évben az ezer-
tonnás nagy hajókkal hajózható s éppen ezért
fontos, hogy Csepelen ehhez mért kikötő léte-
süljön.

A munkálatok teljes erővel folynak. Maurer
Gyula kikötő-kormánybiztos távollétében helyet-
tese, Sajó Elemér miniszteri tanácsos ur készsé-
gesen adta meg munkatársunknak a szükséges
információt. Miként az idemlékelt rajz is mu-
tatja, a csepeli szigetnek mind a két partján lé-
tesülnek kikötő-medencék. A Duna felőli nyílt

medencék közül már részben ki is épült az ugy-
nevezett vámmentes kikötő, valamint ugyszólván
teljesen készen van a petróleum-kikötő.

Ezen a parton így egyelőre befejeződnek a
munkálatok, mert a többi tervek a jövőben
várnak megoldásra, ha megfelelő pénzüssze-
get tud a kormány a budgetbe beékelni.

A vámmentes medencének mélysége a legalacso-
nyabb vizállás mellett 2.5 méter. Itt gabonát, lisz-
tet, érceket, tüzelőanyagot és darabárakat fognak
átrakni, illetve tárolni. A medence vízfelülete
125.000 négyzetméter és partjai mentén kettős
sorban több mint 50 dunai uszály rakodhatik
egyszerre. Partjain több tárházat építenek és még
fognak építeni.

Ettől délre van a petróleumkikötő, tűzbizton-
sági okokból külön bejáratall a nyílt Duna
felől.

Ennek is 2.5 méter a mélysége a legalacsonyabb
vizállás mellett. Vízfelülete 42.000 négyzetméter,
partjainak hossza körülbelül 900 méter s itt ket-
tős sorban 24 nagy dunai tank rakodhatik egy-

szerre. Eddig négy nagy petróleumvállalat helyez-
kedett el a medence partjain: a Steava r.-t., a
Magyar Amerikai Petróleum r.-t., a Magyar Belga
Ásványolaj r.-t. és a Magyar Shell Petróleum r.-t.
A négy telepen épült tartányok tárolóképesége
meghaladja a 30.000 tonnát. Ezenkívül még két-
három petróleumvállalat letelepedésére van hely
a medence partján.

Mint ismeretes, ennek a két medencének a
kezelését törvényhozási uton ötven évre egy rész-
ben francia pénzcsoport közreműködésével léte-
sült részvénytársaságnak, a Budapesti Vámmen-
tes Kikötő Rt.-nak adta át a magyar állam. A
szigettől északra az összekötő vasúti hidig, a
Duna balpartján lévő szigetvágányt modernizál-
ták közel 800 méter hosszú emeletes rakodópart-
tal. Az alsó parton tüzelő-, építőanyagokat és ér-
ceket, főleg bauxitot fognak tárolni, a felső par-
ton széncsuzdák fognak létesülni. Több nagy
szénkereskedő cég és a nagy hajóstársaságok
már el is helyezkedtek ezen a parton. Itt fogják
ezenelni az összes gőzösöket.

marad. Rengeteg pénz volna szükséges az erőmű létesítéséhez s éppen ez a sok pénz hiányzik. Gyakorlati célja az, hogy

turbinarendszerrel körülbelül 5000 lóerőt termeljen s ezt az erőt világítási célokra lehesen felhasználni főleg olyankor, ha fogytán lesz a szén vagy egyéb zavarok állanak be a fővárosban az elektromos áramszolgáltatás terén.

Az így elgondolt áram a főváros áramfogyasztásának mintegy nyolcadát tenné ki.

Ezt az energiameenyiséget úgy akarják ki-termelni, hogy kihasználják a turbinarendszer révén a magas és alacsony vízállást. Mint ismeretes, a soroksári Duna-ág 60 kilométer hosszú és ezen a 60 kilométeren 4,5 méteres esése van a víznek. Magas vízállás esetén több vizet engednek be a soroksári Duna-ágba, alacsony vízállás-kor pedig több vizet bocsátanak ki a csatorna alsó részén (Tasnád) létesítendő turbinatelepen a nyílt Dunába. Amerikai értelemben véve nincs szó nagyarányú vizerőtelepről, de a magyar viszonyokhoz mérten az az 5000 lóerő is nagyon jelentős.

Egyelőre, sajnos, csak az alsó turbinarendszer fog részben kiépülni két 350 lóerős vzturbinával, a felső vizerőtelepnél pedig csak üres helyet hagynak a tervezett hatalmas turbinák számára.

Ezen a részen egyébként zsiliprendszerrel fogják áttemelni a hajókat a soroksári Dunaágba, illetve ugyanilyen módon a szabad Dunára.

Esztétikai és egészségügyi szempontból való-sággal forradalmi lépést jelent a soroksári Duna-ágnak a forgalomba történő bekapcsolása. Friss, egészséges víz lesz a csatornában, ami azért fontos, mert eddig éppen a soroksári ág büzös vize ijesztette el az embereket a parttól.

Villanegyedek fognak létesülni, bekövetkezik a fásítás, sporttelepek alakulnak, nem is szólva arról, hogy a haltenyésztésnek is nagyon jó terepuma nyílik az iszaptól megszabadított és folyóvízzel táplált Duna-ágban.

Eddigi tervek szerint másodpercenként 30 köb-méter vizet bocsátanak be a felső zsilipen a csatornába, ami elég lesz ahhoz, hogy az alsó turbinarendszert működésben tudja tartani. Az így nyert energiát Ráckeve, Tass, Dömsöd, Kunszentmiklós és a szomszédos községek világítására fogják felhasználni. A hiányt a ráckevei villanytelepen gőzerővel fogják pótolni, mert a néhány száz lóerő nem elég a feladat megoldására. Ilyenformán ezekbe a községekbe és városokba is legalább egy kis világosság vomul be végre-valahára.

A felső vizerőtelep létesülése azon dőlt meg elsősorban, hogy a főváros egyáltalán nem tudott hozzájárulni annak költségeihez, jóllehet szívesen vette és lelkesen pártolta a hatalmas turbina-rendszer kiépítését, hiszen ezzel jelentős segítséget nyert volna a villanyvilágítás terén. Valószínű, hogy még idején revízió alá vehetik az eddigi határozatot, igyekeznek előteremteni az ehhez szükséges anyagi hozzájárulást, mert elképzelhetetlen, hogy pénzhányon bukják meg a vizerő kihasználása akkor, amikor a szakemberek szerint még hatvan évre van szénkészletünk.

A soroksári Dunaág kotrást munkálatai már annyira előrehaladtak, hogy két év múlva Ráckeveig semmiféle akadálya nem lesz a hajóközlekedésnek.

Két év múlva így a hajózás Ráckeve és Tass közt is lehetővé válik. Az egész part egyenesen arra van predesztinálva, hogy második Balatonja legyen az országnak langyos, álló vizével. Szak-körökben bizonyosra veszik, hogy ezen a parton a strandfürdők százaai fognak létesülni. Dunaharasztnál már át is építették a strandot félmilliárdnyi költséggel. Ujabbán Szigetszentmiklósnál létesül strandfürdő.

Magának a soroksári Dunaágnak a szabályozása eddig mintegy nyolcmillió aranykoronába került és még több milliárdra van szükség, hogy teljesen hajózhatóvá tegyék. Mindez azonban megtermi gyümölcsét, mert olyan paradicsom létesül a partjain, amelyet még álmban sem tudott elképzelni sok-sok budapesti agyongyötört ember. Mindezen felül pedig nemzetközi presztizsben is sokat nyer a magyar főváros, ami végeredményben gazdasági téren fogja érezetelni legaldadosabb hatásait. Budapest így lesz végre igazi világváros.

CSEPEL HÉV.

GUBACSI HÍD

MÁV.

WEISS MANFÉD GYÁR

DÉLI PETROLEUM VÁGÁNY

PETROLEUM
KIKÖTŐ

ÉSZAKI PETROLEUM VÁGÁNY

VAMMENTES KIKÖTŐ

RAKTÁRAK

PESTELI SÉKE

IPARI MEDENCE

RAKTÁRAK

SYKOTYU OLONIA
KISVIZŐ

BELSŐ
KIKÖTŐ

KÜLSŐ
KIKÖTŐ

DUNA

OLONIAI KIKÖTŐ
BUDAPESTI HÉV.

HAJÓZÓ
ZSILIP

VIZBEERESLTŐ
ZSILIP

SLIGET
VÁGÁNY

ÖSSZEKÖTŐ

VASÚTI HÍD

RÉNDŐRŐ

FERENCYÁROSI PÜ.

DONAPARTI
PÜ.

